

POŻYCZKI, GWARANCJE, PORECZENIA

Podstawa prawna:

art. 262 ustawy o finansach publicznych, art. 5 ust. 8 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, ustawy samorządowe (o samorządzie gminnym, powiatowym i o samorządzie województwa)

JAK TO DZIAŁA?

Samorząd może udzielić organizacji pozarządowej pożyczki, poręczenia lub gwarancji w związku z finansowaniem działań w sferze pożytku publicznego służących mieszkańcom.

Pożyczka to pieniądze, które organizacja musi zwrócić. Z reguły pożyczki samorządowe dla organizacji są nieoprocentowane lub oprocentowane na niewielkim poziomie. W szczególnych przypadkach umowa pożyczki zawarta pomiędzy JST a organizacją może przewidywać umorzenie spłaty części lub całości pożyczki.

W ramach poręczenia czy gwarancji organizacje nie otrzymują od samorządu – tak jak w przypadku pożyczki – środków finansowych, ale dzięki zabezpieczeniu przez samorząd mogą te środki uzyskać z innych źródeł. JST zobowiązuje się wtedy np. względem banku, który udzielił organizacji pozarządowej kredytu, że spłaci ten kredyt w przypadku, gdyby organizacja tego nie zrobiła.

W przypadku poręczenia JST odpowiada za całość zobowiązań organizacji wobec banku, a w przypadku gwarancji JST odpowiada za zobowiązania organizacji wyłącznie do wysokości kwoty gwarantowanej, niezależnie od faktycznego stanu zobowiązań.

Aby samorząd mógł udzielić pożyczki, gwarancji czy poręczenia, rada gminy, powiatu lub sejmik województwa musi najpierw określić w drodze uchwały wysokość środków przeznaczonych na te mechanizmy.

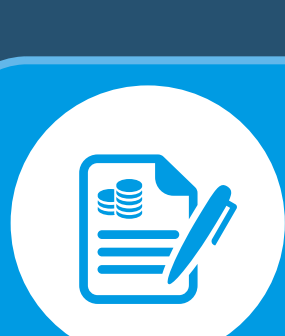

Jest to podstawa do zwrócenia się przez organizację pozarządową do wójta/burmistrza/prezydenta, zarządu powiatu czy zarządu województwa o udzielenie pożyczki, poręczenia lub gwarancji.

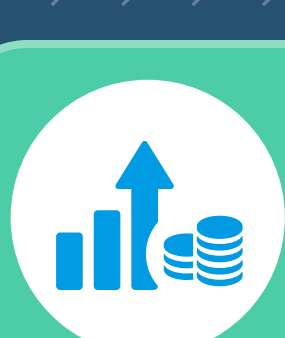

Wójt/burmistrz/prezydent (zarząd powiatu lub województwa) podejmuje samodzielnie decyzję o przyznaniu pożyczki, poręczenia, gwarancji i zawiera z organizacją umowę określającą warunki wykorzystania przyznanego wsparcia.

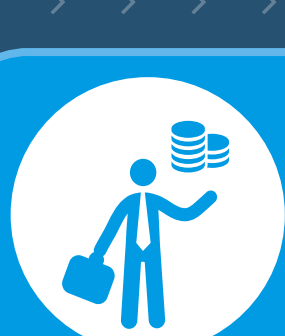
NA JAKICH ZASADACH?

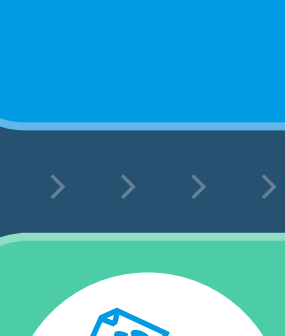
Niektóre samorządy w drodze zarządzeń wójtów/burmistrzów/prezydentów (zarządów powiatów lub województw) określają procedury udzielania pożyczek, gwarancji i poręczeń, precyzując sposób ubiegania się o wsparcie, kryteria jego przyznawania oraz warunki wykorzystania wsparcia, w tym np. opłaty za udzielenie go.

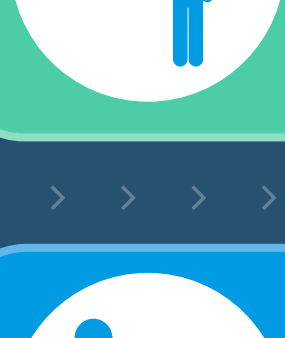
Ustawy nie nakładają żadnych ograniczeń dotyczących np. wysokości pożyczki czy poręczenia, muszą one natomiast mieścić się w puli przewidzianej w uchwale rady gminy, powiatu czy sejmiku województwa.

Wójt/burmistrz/prezydent (zarząd powiatu lub województwa) samodzielnie podejmuje decyzje o przyznaniu wsparcia, chyba, że pożyczka, poręczenie czy gwarancja wykraczają poza rok budżetowy. W takim przypadku decyzja o przyznaniu wsparcia należy do rady gminy (powiatu lub sejmiku województwa).

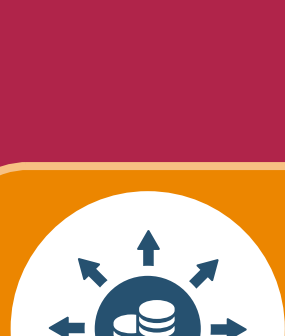

Pożyczka musi być spłacana przez organizację zgodnie z umową, podobnie jak kredyt czy inne zobowiązanie objęte gwarancją czy poręczeniem samorządu.

Jeżeli organizacja nie ma statusu organizacji pożytku publicznego, to w przypadku otrzymania pożyczki musi opłacić podatek od czynności cywilnoprawnych, będący równoważnością 2% kwoty udzielonej pożyczki.

KIEDY WARTO STOSOWAĆ?

Pożyczki, poręczenia i gwarancje najczęściej stosowane są w sytuacji, w której organizacja realizuje działania, na które ma przyznane finansowanie, ale jest ono chwilowo niedostępne. Tę lukę może uzupełnić środkami z pożyczki czy poręczanego kredytu.

Takie zastosowanie tego mechanizmu, zmniejsza ryzyko niespłacenia pożyczki (czy gwarantowanego kredytu), a jest często potrzebne organizacjom realizującym projekty, zwłaszcza finansowane ze środków unijnych, w przypadku których zdarzają się opóźnienia w finansowaniu.

Gwarancje wykorzystywane są niekiedy także jako formy zabezpieczenia wykorzystania środków np. przekazywanych w formie dotacji na realizację przez organizację pozarządową projektu.